

AHDISTUS

Toisin kuin tämän maailman olentojen herättämä pelko ja toisin kuin huoli, joka merkitsee erityistä huolenpitoa tai liiallista huolestumista tietystä työstä tai käsillä olevasta tehtävästä, ahdistus paljastaa minuuden syvyyksistä kumpuavan levottomuuden, epävarmuuden kuoleman tai yleensä tulevaisuuden edessä. Raamatussa, ainakin sen kreikankielisessä käännöksessä, tämä tunne esiintyy kertomuksissa, joissa käytetään jotakin seuraavista sanoista. Piirittetyt tuntevat *agôniaa* taistelun lopputuloksesta (2. Makk. 3:14 ff.; vrt. 2. Makk. 15:19; Luuk. 22:44). Umpikujassa rohkeus pettää (*aporeô*, *aporia*: Hoos. 13:8; 2. Makk. 8:20; Viis. 11:5; Luuk. 21:25). Sana *synechomai* sisältää ajatuksen sulkemisesta ja eristämisestä (1. Sam. 23:8; 2. Sam. 20:3); pelko (Luuk. 8:37) tai sairaus (Matt. 4:24; Luuk. 4:38) valtaa ihmisen, saartaa ja tukahduttaa hänet sekä pitää häntä vallassaan; ihminen on myös ahdistettu ja joutunut hätään (*stenochôria*: 5. Moos. 28:53; 2. Kor. 4:8; 2. Kor. 6:4, 12 ff.).

I. Jahven [[alliance|liitto]] kansansa kanssa takaa lupausten Herran läsnäolon; se riippuu kuitenkin siitä, pysytkö ihminen uskollisena [[loi|laille]], joten todellisuuden edessä tämä varmuus on alati vaarassa murentua.. Jaakob joutuu Jabbokjoen kahlaamolle saapuessaan umpikujaan (1. Moos. 32:8). Hänen tukena ovat kuitenkin Jahven toistuvat liittolupaukset hänen isälleen (1. Moos. 22:16 ff.) ja hänelle itselleen (1. Moos. 28:14). Veljensä Esaun edessä hän joutuu nyt kohtaamaan tilanteen, joka ahdistaa häntä. Hän kamppailee Herran enkelin kanssa ja saa tämän voitettua hänet varmuuden siitä, että Jumala on hänen kanssaan (1. Moos. 32:23–33).

Elia makaa risiinpensaalla epätoivoisena: hän kuolisi mieluummin (1. Kun. 19:3 f.). Kun hän toteaa kansan yleisen uskosta luopumisen – tosin erehtyen –, eikö hänellä ole syytä pitää elämäänsä epäonnistuneena? Mutta kuten myöhemmin Jeesus Getsemanessa, hän saa lohdutusta Herran enkeliltä ja voi jatkaa matkaansa, kunnes kohtaa Jahven, joka ohjaa hänet takaisin oikealle tielle (1. Kun. 19:5–18).

Koko kansa on vajonnut pimeyteen; eikö se ole ahdingossa (*stenochôria*: Jes. 8:22 f.; *aporia*)? Myös Jeremia pysyy murheen murtamana, ja hänen sydämensä pettää kansan nälänhädän edessä (*aporia*: Jer. 8:18): silloin on kyse liiton ylläpitäjästä. Mutta kun kyse on hänestä itsestään, hänen reaktionsa on toinen: vaikka vainon edessä hän päätyy kiroamaan syntymäpäivänsä (Jer. 15:10; Jer. 20:14), hän löytää ulospääsyn turvautumalla siihen, joka voi kostaa hänen puolestaan ja suojella häntä (Jer. 11:20; Jer. 20:12).

Jobin kohdalla (vain kreikankielisen tekstin mukaan: *synechomai*) tulee esiin huoli omasta pelastuksesta. ”Pelon valtaamana” hän itkee (Job 3:24); ”mitä minä pelkään, se kohtaa minua, ja mitä kauhistun, se tapahtuu minulle” (Job 3:25); hän puhuu sielunsa katkeruuden vallassa (Job 10:1; vrt. Job 7:11). ”Herran pelko on vallannut [hänet]” (Job 3:23). Lopuksi vanhurskas huutaa ahdistustaan Jumalalle, joka voi pelastaa hänet umpikujasta (*thlipsis*), vaikkei näitä sanoja käytetäkään (Ps. 22; Ps. 31; Ps. 35; Ps. 38; Ps. 57; Ps. 69; Ps. 88; Ps. 102 ff.).

Kaikissa näissä tapauksissa yksilö on keskeisellä sijalla, sillä kuolema vaanii häntä; hänen ahdistukseensa liittyy epäselvyyttä, koska Jumalan asia kietoutuu hänen omaansa. Myös Mooses pyytää ensin kuolemaa (4. Moos. 11:11–15 [LXX]): mutta myöhemmin hänen ahdistuksensa koskee yksinomaan uskosta luopuvaa kansaa. Kun hän pyytää Jumalaa pyyhkimään hänet elämän kirjasta yhdessä kansan kanssa, hän asettuu syntisten veljiensä rinnalle ja pysyy samalla varmana Jumalan voittoisasta rakkaudesta (2. Moos. 32:31 f.).

2.. Vaikka tällainen ahdistus voi tuntua jokaisen ihmisen sydämessä, sen aihe muuttuu Jeesuksen tulemisen myötä.. Jeesus otti kantaakseen paitsi kuoleman edessä koetun vavistuksen myös kauhistuttavan tietoisuuden tilanteen monitulkintaisuudesta ja epävarmuudesta. Öljymäen puutarhassa hänet valtasivat murhe, pelko, ahdistus ja kauhu (Mark. 14:33 f.). Hän kokosi itseensä kaikkien aikojen vanhurskaiden ahdistuksen (Ps. 42:6, 12; Ps. 43:5 ff.), huusi ja vuodatti kyyneliä rukoillen häntä, joka saattoi pelastaa hänet kuolemasta (Hepr. 5:7), ja sovitti lopulta vähitellen tahtonsa Isän tahtoon (Mark. 14:36). Enkeli tuli tälläkin kertaa vahvistamaan häntä, joka kamppaili niin että hikoili verta ja joka sitten ”nousi” voitokkaana, kykenevänä kohtaamaan kohtalonsa (Luuk. 22:41–45).

Laskeutuessaan inhimillisen ahdistuksen syvyyteen Jeesuksesta tulee ”kaikille, jotka tottelevat häntä, iankaikkisen pelastuksen lähde” (Hepr. 5:9). Hän luo uuden, peruuttamattoman ajan. Teko, johon uskova tukeutuu antaakseen nykyhetkessä elämälleen perustan, tapahtui kyllä menneisyydessä (Hepr. 7:27), mutta se kohoo ajan yläpuolelle ja hallitsee historian vaihteluja (Ilm. 1:5). Jeesuksessa ahdistus ei katoa, vaan saa paikkansa, sillä toivo on tästä lähtien varmuutta ja kuolema hedelmällinen.

3.. Uskovan sydämessä ahdistus voidaan kokea kahdella syvyydeltään ja ulottuvuudeltaan erilaisella tasolla.. Paavali on oman kuolemansa edessä: ”Menetettyään toivon elämän säilymisestä [hän] oppii näin olemaan panematta luottamustaan [itseensä] vaan Jumalaan, joka herättää kuolleet” (2. Kor. 1:9; 2. Kor. 5:4). Hän tietää näet, ettei ”mikään voi erottaa [häntä] Kristuksen rakkaudesta, ei edes ahdinko eikä ahdistus” (Room. 8:35, 39). Tämän ahdistuksen kantaa perustava varmuus siitä, että Kristuksessa kuolema on voitettu (1. Kor. 15:54 f.). Kuolema saa jopa merkityksen ja lunastavan arvon, kun se yhdistyy Jeesuksen kuolinkamppailuun: ”Kuolema tekee työtään meissä, elämä teissä” (2. Kor. 4:12).

Mutta ahdistus voi syntyä uudelleen syvemmällä tasolla. Silloin se ei koske vain yhden ihmisen kuolemaa eikä hänen henkilökohtaista pelastustaan, jonka hän tietää saaneensa toivossa (Room. 5:1–5; Room. 8:24). Se nousee toisen ihmisen vapauden ja toisten pelastuksen edessä. Tätä ahdistusta Paavali huutaa julki, kun hän Mooseksen tavoin toivoo olevansa anateema omaan kansaansa kuuluvien veljiensä puolesta (Room. 9:3). Hän tahtoo kärsiä, kärsiä yhdessä (sympaschein) Kristuksen kanssa (Room. 8:17); koko maailma näet huokaa loppuun asti (Room. 8:18–23). Silloin toivo tuo esiin toisenkin ulottuvuutensa: se ei ole vain varmuutta vaan myös odotusta ja kestävyyttä Hengen ansiosta (Room. 8:24–25). Näin Kristuksen rakkaus pitää apostolia otteessaan (synechei) (2. Kor. 5:14), aivan kuten Jeesusta hallitsi (synechomai) hänen uhrinsa odotus (Luuk. 12:50). Apostoli on jätetty hätään ja ahdistukseen (stenochōria: 2. Kor. 6:4), mutta hän ei silti ole murskattu eikä neuvoton (aporia). Kristuksen kuolinkamppailu jatkuu maailman loppuun asti.

Vaikka kristitty siis voi uskossa voittaa ahdistuksen, joka puristaa häntä hänen oman kuolemansa ja pelastuksensa tähden, hän voi samalla elää sanoin kuvaamattomassa ahdistuksessa ollessaan yhteydessä Kristuksen ruumiin kaikkiin jäseniin. Varmuus ja epävarmuus eivät uskovon sydämessä ole samalla tasolla eivätkä koske samaa asiaa.

XLD

Katso myös: → crainte-de-dieu I ; III — jesus-christ I 3 — mort NT III 4 — soucis 2 — souffrance